

Kognitivní deficit u chronických migreníků

MUDr. Petra Migalová

Centrum pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy

Neurologická klinika FN Ostrava a LF Univerzita Ostrava, Katedra neurověd, Ostrava

Migréna je třetí nejčastější neurologickou nemocí. Zároveň je i jednou z nejvíce hendikepujících nemocí na světě. V České republice je odhadem kolem milionu pacientů s migrénou, z toho nejméně 50 000 žen a mužů trpí migrénou chronickou. Migréna není jen bolest, ale je doprovázena i dalšími příznaky, které nemocným komplikují život. Pacienti s chronickou migrénou si často stěžují na potíže s pamětí a potíže se soustředěním. Nedostatečné soustředění a paměť se dá cíleně trénovat a zlepšovat.

Klíčová slova: migréna, epizodická a chronická migréna, mozková mlha, kognitivní deficit, kognitivní trénink.

Cognitive impairment in chronic migraine

Migraine is the third most common neurological disease. It is also one of the most disabling diseases in the world. There are around one million patients with migraine in the Czech Republic. At least 50 000 women and men suffer from chronic migraine. Migraine is not only pain, but is also accompanied by other symptoms that complicate the life of patients. Patients with chronic migraine often complain of memory problems and difficulty concentrating. Insufficient concentration and memory can be trained and improved in a targeted manner.

Key words: episodic and chronic migraine, brain fog, cognitive impairment, cognitive treatment.

Migréna je primárním typem bolestí hlavy. Jedná se o chronické onemocnění, které má závažné dopady na život trpícího jednotlivce. Ovlivňuje život pracovní a sociální, ale i vnímanou kvalitu života. Dle WHO se jedná o 6. nejvíce hendikepující diagnózu a 3. nejvíce invalidizující diagnózu (po CMP a demenci) (Nežádal, 2019). Dle britských výzkumů se roční finanční náklady vynaložené na léčbu migrény pohybují kolem 150 milionů liber a ztráty způsobené neodpracovanými hodinami dokonce kolem 2,25 miliard liber (Steiner, 2016).

Jednotlivý záchvat může až u 80 % pacientů předcházet předzvěst záchvatu, neboli prodrom (nápadné zívání, nápadná únava, chuť na sladké a jídlo, časté močení, žízeň, podrážděnost, agresivita, ztuhlost šije, průjmy, přecitlivělost na světlo, kognitivní potíže) (Recober, 2021).

U části pacientů se může objevit i takzvaná mozková mlha – potíže se soustředěním, potíže s výbavností slov, potíže s dokončením i jednodušších činností (zvyklé pracovní činnosti, telefonování, psaní e-mailů). Tyto potíže se objevují 48–24 hodin před nástupem bolesti a pro některé je mozková mlha předzvěstí přicházející migrény. Předpokládá se, že příčinou mozkové mlhy je kortikálně se šířící deprese (Seng, 2022).

Typickým projevem migrény je pak jednostranná pulzující bolest hlavy střední nebo silné intenzity. Obvykle je doprovázena nepříjemnými vegetativními příznaky – nauzeou, zvracením, foto nebo fonofobií nebo osmofobií. Bolest se zhoršuje fyzickou aktivitou, nemocný preferuje klid na lůžku. Jednotlivý neléčený (nebo neúspěšně léčený) záchvat trvá 4–72 hod. Během záchvatu má nemocný obvykle potíže se soustředěním, obvyklé

činnosti se mu zdají složité a nevladatelné. U některých lidí může pocit mozkové mlhy přetrvávat i 24 hodin po ukončení bolesti jako takzvaná migrenózní kocovina (Seng, 2022).

Mezi záchvaty je pacient s epizodickou migrénou většinou bez potíží. Bohužel pacienti, kteří trpí chronickou migrénou, tuto mozkovou mlhu pociťují častěji. Vzhledem k tomu, že záchvaty migrény jsou častěji než 15x měsíčně, vnímají potíže se soustředěním výrazněji. Tyto doprovodné příznaky působí pacientům potíže zvláště v pracovním a osobním životě. Vzhledem k tomu, že v České republice je více než 1 milionů migreníků, může se mozková mlha a potíže se soustředěním týkat poměrně velké části populace.

Subjektivně jsou kognitivní potíže mnohdy u chronických migreníků vnímány závažněji než u epizodických migreníků. Chybí jim období zlepšení soustředění, pocit zpomale-

MUDr. Petra Migalová

Centrum pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy

Neurologická klinika FN Ostrava a LF Univerzita Ostrava, Katedra neurověd

petra.migalova@fno.cz

Cit. zkr. *Neurol. praxi.* 2023;24(4):281-285

Článek přijat redakcí: 15. 1. 2023

Článek přijat k publikaci: 15. 5. 2023